

2) Barenstein, «Fe y razón según Ramón Llull: el *Liber de convenientia fidei et intellectus in obiecto* (1314)»

Aquest article ofereix una traducció castellana –la primera a una altra llengua– del *Liber de convenientia fidei et intellectus in obiecto* de Ramon Llull.

Tant la traducció com la breu introducció mostren un bon coneixement de la tradició filosòfica i de la importància sistemàtica de l'enfocament lul·lià de la relació entre fe i raó. Dissortadament, des del punt de vista històric i filològic, s'hi detecten carències que desvirtuen el treball.

Així, la introducció conté nombrosos errors històrics, començant per la data de redacció de l'opuscle (1309, i no 1314). Tampoc no són sostenibles afirmacions com ara que la família de Llull era noble, que Llull era preceptor de Jaume II, que en els seus anys d'estudi arribà a dominar el dret, la medicina i la teologia, etc.

Al seu torn, la traducció està farcida d'errors filològics, els quals fan necessari una revisió a fons del text. A títol d'exemple, donem un pasatge del començament que versa sobre un tema recurrent en l'obra de Llull, a saber, la màxima de sant Gregori sobre el mèrit de la fe:

<p>Algunos dicen que no es bueno que la fe pueda ser probada, porque si pudiese ser probada, se admitiría <solo> el mérito, y la fe no valdría nada. Y para confirmar esto, recurren a la autoridad <de esta sentencia>: «La fe no admite mérito como para que la razón humana efectúe semejante experimento.» (p. 133)</p>	<p>Aliqui dicunt, quod non sit bonum, quod Fides possit probari, quia, si posset probari, amitteretur meritum, et Fides esset nulla, et ad hoc confirmandum adducunt istam auctoritatem: «Fides non habet meritum, cui humana ratio praebet experimentum.» (MOG IV, p. 571)</p>
---	---

És evident que, per un costat, el traductor no s'adona del significat d'*amittere* (perdre) que tradueix com si fos *admittere*, mentre que, per l'altre, tampoc reconeix la màxima de sant Gregori, que tradueix d'una manera força fantasiosa. La llista d'errors de traducció d'aquesta mena és llarga i no paga la pena insistir-hi. Més aviat voldria cloure aquesta nota subratllant la importància d'aquest text poc estudiat fins ara i que Barenstein ha sabut triar amb bon olfacte.

A. Fidora